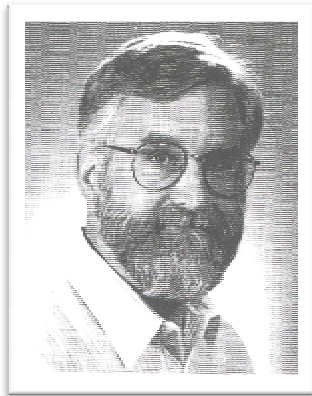

درباره مؤلف

استیو گرینسکی - دکترای تربیت بدنی، استاد دانشگاه - مدیریت هماهنگی برنامه‌های آموزشی مدارس ابتدایی و تربیت بدنی تطبیقی و پیشرفته در دانشگاه ایالتی مورهد¹ را بر عهده دارد. وی بیش از 22 سال تجربه آموزشی دارد. در حدود 10 سال به آموزش تربیت بدنی در مدارس ابتدایی و 12 سال نیز در مرکز تربیت معلم به امر تدریس تربیت بدنی تطبیقی و پیشرفته در مدارس ابتدایی اشتغال داشته است. وی انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی ایناسپایریشن اوارد² را در سال 1994 میلادی و فرهنگستان علوم افیرز اوارد ام. اس. یو.³ را برای آموزش عالی در سال 1995 میلادی بنا نهاد.

مؤلف بیش از 60 مقاله درباره یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی نوشته است. همچنین آقای استیو گرینسکی در بیش از 50 کنفرانس مقالاتی را ارائه کرده است؛ از این جمله می‌توان به کنفرانس بین‌المللی مطالعه و تحقیقات در زمینه روش یادگیری مشارکتی در تعلیم و تربیت که در سال 1990 میلادی انجام شد، اشاره کرد.

وی همچنین در تعدادی از مؤسسات بین‌المللی در زمینه مطالعه و تحقیق در زمینه یادگیری مشارکتی در تعلیم و تربیت و انجمن بهداشت، تربیت بدنی، تفریحات سالم و حرکتهای موزون ایالات متحده و به عنوان عضوی از هیأت تحریریه آموزش تربیت بدنی در مدارس ابتدایی به فعالیت اشتغال دارد.

مقدمه مترجمان

سیاس پروردگاری که توفیق ارزانی داشت تا با نام او ترجمه کتاب حاضر آغاز و با یاد او به انجام برسد. تربیت بدنی بخش مهمی از ساختار تعلیم و تربیت است و سهل‌انگاری و بی‌توجهی به آن، صدمات جبران‌ناپذیری به رشد و تکامل حرکتی، جسمی، فکری، عاطفی و اجتماعی افراد وارد خواهد کرد. از این رو، ضرورت توجه بیشتر به اصول و روشهای علمی و نظرهای جدید برای مشارکت و علاقه‌مندی همه شاگردان به برنامه‌های تربیت بدنی بیش از پیش احساس می‌شود.

کتاب حاضر با بیانی ساده، و در عین حال پر محتوا، راهنمای بسیار مناسبی است برای آن دسته از معلمان و مربیان تربیت بدنی که به پیشرفت برنامه‌های خود و توسعه ورزش در مدارس و سایر مؤسسات

1 . Moorhead State University

2 . Association for Sport and Physical Education Inspiration Award

3 . MSU Academic Affairs Award

آموزشی علاقه‌مندند.

به همه معلمان و مربیان علاقه‌مند و دلسوز پیشنهاد می‌کنیم این کتاب را دقیق مطالعه نمایند؛ زیرا موضوعهای عنوان شده در این کتاب، می‌تواند نگرش آنها را نسبت به برنامه‌های گذشته بکلی تغییر دهد. کتاب حاضر، معلمان و مربیان تربیت بدنی را به پاسخگویی به این سؤالات دعوت می‌کند: آیا در دوران خود همواره مربی موفق بوده‌اید؟ آیا برنامه‌های آموزشی شما با استقبال تمامی ورزشکاران همراه بوده است؟ آیا از نظریات مثبت شاگردان برای پیشرفت برنامه‌های آموزشی خود نهایت استفاده را به عمل آورده‌اید؟ و پرسشهای دیگری از این قبیل.

رویکرد فعلی فعالیتهای تربیت بدنی در مدارس کشور ما به طور کلی رویکردی «رقابتی» است. این رویکرد هر چند برخی از جنبه‌های بدنی و روانی مربوط به رقابت را در کودکان و نوجوانان تقویت می‌کند اما شامل جنبه‌های منفی و احیانا آسیب‌زننده‌ای نیز هست؛ زیرا رقابت پدیده غالب در زندگی بشر نیست. به نظر می‌رسد پدیده‌ای که دانش‌آموزان باید آن را بیش و پیش از رقابت تمرین کنند «همکاری» است. مشارکت در رسیدن به هدف، نه تنها مهارتهای بدنی و اجتماعی دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد، بلکه آنان را از نظر روانی برای پذیرش آینده آماده‌تر می‌سازد. معلمان تربیت بدنی نیز باید در این زمینه دانش و تواناییهای خود را افزایش دهند.

تشکر و امتنان

اینجانب بر این باور است که بسیاری از مشکلات تعلیم و تربیت با روش یادگیری مشارکتی در گروه‌های بزرگ و کوچک، به طور روزمره و به مدت طولانی، حل‌شدنی است. اغلب هنگامی که مشکل یا حادثه‌ای روی می‌دهد، با صدای بلند فریاد می‌زنم: این مشکل با مشارکت و یاری یکدیگر، نه با رقابت و درگیری، حل‌شدنی است. به عنوان نمونه، سوء تغذیه کودکان، بلاها و مصیبت‌های ملی، از جمله جاری شدن سیل در فصل تابستان، وقوع زلزله، آشوبهای لس‌آنجلس، گردبادهای فلوریدا، یا درخواست‌های بین‌المللی برای کمک به صلح و آشتی بین کشورها، به مشارکت و همکاری بیشتر مجامع بین‌المللی نیاز دارد.

به رغم اینکه شرکت فعال در رقابتهای تیمی و انفرادی می‌تواند افراد را نیرومند سازد، ممکن است مشکلاتی هم در بر داشته باشد. به طور یقین، این مشکلات به آسانی حل‌شدنی نیستند. امیدوارم با شروع کار بر روی کودکان، که بهترین ذخایر ما هستند، دنیا مکانی شود که مردم در آن با کمک هم به فعالیتهای سودمند بپردازند و بهترین روشها را برای تربیت نسلی تلاشگر و با انگیزه در پیش گیرند. به این طریق، اختلافی که بین مردم فاصله ایجاد کرده است، برطرف می‌شود و همزیستی مسالمت‌آمیز حاصل خواهد شد.

وقتی به این فکر می‌کنم که چه کسی و چه چیزی اندیشه مرا در مورد تشریک مساعی تحت تأثیر قرار داده است، بر خود لازم می‌دانم از چند نفر به خاطر رفاقت، روابط حرفه‌ای، و نوشته‌هایشان «تشکر و

قدردانی» کنم: کوپر ویگن¹، جورج اسپنسر، هارولد ماشل²، ویلی استیسورث³، جو والش، فیلیس دیر⁴، کال زویفل⁵، استن بزانشون⁶، جان مالاندر⁷، لاری رید⁸، دیک بینام⁹، لیندون براون¹⁰، مارا ساپن - شوین¹¹، ایوان ایوان داهل¹²، ماریان توربرت¹³، تری ارلیک¹⁴، راجر و دیوید جانسون، دیوید الکلیند¹⁵، اسپنسر کاگن¹⁶، آلفی کوهن¹⁷، جاناناتان کزول¹⁸، لیسبت شر¹⁹، جان گودلد²⁰، سارا اشورث²¹، و ماسکا موسستن²² فقید.

بویژه از کودکان مدارس ابتدایی کاورن، گرینلیف، الم کریک، سنت جوزف، و ژول ساوری، معلم تربیت بدنی، و مسئولان مدارس قدردانی می‌کنم، که از آنان در زمینه آموزش، یادگیری، محبت کردن و شاد بودن، بسیار چیزها آموختم. بعلاوه، در نخستین سال تدریسم، دانش‌آموزی با نام جنی در کلاس بود که از او بسیار متشکرم؛ او به طور غیر مستقیم لذت بردن از حرکت را به من یاد داد.

از دارل پالسون، مسئول بخش گرافیک دانشگاه «ای - وی»، که کارهای گرافیکی این کتاب را انجام داد، تشکر می‌کنم؛ همچنین از لی، سارا و ابی سپاسگزارم.

این کتاب بنا به درخواست قبلی سیتینگ بال و لاکوتا سیوکس (1877) تهیه شده است.

«بیابید افکار و اندیشه‌هایمان را روی هم بگذاریم تا ببینیم چطور می‌توانیم به رشد مطلوب کودکانمان

کمک کنیم».

¹ . Cooper Wiggen

² . Harold Mushel

³ Willy Stitsworth .

⁴ hyllis DeerP .

⁵ Cal Zweifel .

⁶ . Stan Bezanson

⁷ John Mallander .

⁸ Larry Reed .

⁹ Dick Bynum .

¹⁰ Lyndon Brown .

¹¹ . Mara Sapon-Shevin

¹² Ivan Dahl .

¹³ Marianne Torbert .

¹⁴ Terry Orlick .

¹⁵ . David Elkind

¹⁶ Spencer Kagan .

¹⁷ Alfie Kohn .

¹⁸ nathan KozolJo .

¹⁹ Lisbeth Schorr .

²⁰ John Goodlad .

²¹ . Sara Ashworth

²² Muska Mosston .

دیباچه

یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی نتیجه بیست سال تجربه شخصی اینجانب به عنوان مدرس دانشگاه و مدارس دولتی و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به یادگیری مشارکتی است. بنده بر این باور هستم که بیشتر تمرینها و فعالیتهای سنتی گذشته برای دانش‌آموزان نامناسب است. حضور در رقابتهای انفرادی و تیمی، یادگیری مهارتهای حرکتی را به تأخیر می‌اندازد و از آثار مثبت و مؤثر آن می‌کاهد و باعث می‌شود دانش‌آموزان فرصتهای یادگیری از یکدیگر را از دست بدهند. از این رو، روش متفاوتی برای اندیشیدن درباره تربیت بدنی به کار گرفته‌ام. کتاب‌تری اورلیک و آلفی کوهن، مرا در درک بهتر این موضوع که چگونه می‌توان آموزش و یادگیری را در شیوه‌ای رقابتی به اجرا گذاشت، یاری داد.

در صحبت‌هایی که با معلمان و دانشجویان رشته تربیت معلم درباره یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی داشته‌ام، اغلب آنها اظهار می‌کردند «از کجا می‌توان نسخه‌ای از این برنامه‌های تمرینی تهیه کرد؟» «دانش‌آموزان مقطع ابتدایی احتمالاً از این فعالیتهای لذت خواهند برد!» و «بیشتر دانش‌آموزان مقطع متوسطه نیازمند یادگیری فعالیتهای مشارکتی هستند». معلم دیگری می‌گفت «من هرگز یادگیری مشارکتی را در مدرسه تجربه نکردم. ای کاش این فرصت پیش می‌آمد. دوست دارم شاهد کار گروهی دانش‌آموزانم باشم».

نیاز روزافزون به مشارکت متخصصان در حل مشکلات ناشی از رقابتهای فردی و فقدان یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی و تأمین و برآوردن نیازها و علایق معلمان، اینجانب را به نوشتن این کتاب واداشت. تربیت بدنی از توانایی زیادی برای سهمی شدن در برنامه آموزش عمومی برخوردار است. با توجه خاص به کار گروهی، می‌توان همه دانش‌آموزان را به اندیشیدن درباره یادگیری مشارکتی و لذت بردن از فعالیت با همسالانشان تشویق کرد. برای تحقق این هدف، باید یادگیری مشارکتی را فراتر از هماهنگی دانش‌آموزان در بازیها دانست و آن را روشی برای بررسی آموزش و نحوه یادگیری به حساب آورد. این «بررسی جدید» بر اساس روش هدایت شده‌ای است که در آن آموزش اهداف مشارکتی حسی - حرکتی با مفاهیم حرکتی، مهارتهای حرکتی و آمادگی جسمانی برنامه‌ریزی شده است. در عین حال، اهداف تأثیرگذار از قبیل همکاری، کمک به یکدیگر و همدردی، و اهداف ادراکی، مثل حل مشکلات، خلاقیت و تبادل نظر با یکدیگر را نیز شامل می‌شود. ما اغلب اهداف ادراکی و عاطفی را در پیشبرد برنامه‌های تربیت بدنی مهم تلقی می‌کنیم، اما در عمل کمتر موفق می‌شویم به آنها دست یابیم.

تدریس تربیت بدنی در پنج کلاس، آن هم به طور مرتب در تمام مدت هفته، امکان مشاهده و بررسی وضعیت دانش‌آموزان ابتدایی و دانشجویان دانشگاه را برایم فراهم ساخته است. در مقایسه با روشهای انفرادی یا رقابتی، دانش‌آموزان به فعالیتهای تربیت بدنی مشارکتی واکنش مثبت نشان می‌دهند. وقتی نظر حضار را درباره یادگیری مشارکتی می‌پرسیدم، آنها چنین پاسخی می‌دادند:

«نمی‌دانستم تربیت بدنی می‌تواند چنین باشد. کودکان هنگام یادگیری لذت می‌برند، من هم همینطور!» - دانشجوی تربیت معلم.

«واقعاً از بازی کردن با دوستانم لذت می‌برم. بازی کردن و کمک به یکدیگر به ما نشاط می‌بخشد.» -

دانش آموز کلاس سوم دبستان.

یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی کتابی است برای خدمتگزاران جوانان، مربیان مهدکودکها، معلمان و دانشجویان تربیت معلم که به بهبود روشهای تربیت بدنی و برنامه‌های حرکتی کودکان می‌اندیشند. برنامه تربیت بدنی بایستی جامع و فراگیر باشد، زیرا حق همه کودکان است که با استفاده از برنامه‌های کیفی، مهارت کسب کنند و از تحرک لذت ببرند. این فرصت نباید به میزان مهارت، جنسیت و شانس مشروط باشد. به کمک یادگیری مشارکتی، معلمان قادر خواهند بود به عنوان تصمیم‌گیرنده‌های اصلی کیفیت برنامه‌های آموزشی تربیت بدنی را توسعه بخشند.

یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی، معلمان را در دوران قبل از ابتدایی، ابتدایی و مقطع متوسطه در ایجاد سنگ بنای مشارکت در اجرای تمرینها یاری خواهد کرد. این روش، جزئیات برنامه و فعالیتهای اختصاصی مربوط به روشهای یادگیری مشارکتی را مشخص می‌کند و به شرح فعالیتهای مدون مشارکتی برای توسعه هدفهای یادگیری حسی - حرکتی، ادراکی و عاطفی خواهد پرداخت. این فعالیتهای حوزه‌های مفاهیم حرکتی و مهارتهای حرکتی، فعالیتهای ریتمی، بازیها، آمادگی جسمانی و تمرینات ژیمناستیک اختصاص دارند. من با ایجاد فرصتهای آموزشی برای کودکان، این فعالیتهای را آزمایش کردم و دریافتم که بسیار مطلوب و مناسب هستند. اگر تا پایان مراحل آزمایش، فعالیتی را ابداع نمی‌کردم، در بین دانش‌آموزان کسانی بودند که آن فعالیتهای را خلق کنند.

معلمانی که به دنبال «بهترین تمرینها»ی تربیت بدنی‌اند، برای پیشرفت سطح کیفی برنامه‌های تربیت بدنی تلاش می‌کنند. آنها برای رسیدن به این هدف از خود می‌پرسند «آیا می‌توانم با تصمیم‌گیریهای آموزشی مناسب، کاری کنم که تعداد بیشتری از دانش‌آموزان به بیشترین هدفهای آموزشی دست یابند؟» یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی بی‌نظیر است؛ زیرا تنها کتابی است که در زمینه یادگیری مشارکتی به شکلی هدفمند در دوران تحصیلی تربیت بدنی مدارس کاربرد داشته است. ارائه گزارشهای جالب از مشاهدات انجام شده در سالنهای ورزشی، مصاحبه با کودکان و دانشجویان تربیت معلم و اندیشه‌های شخصی از جمله ویژگیهای خاص این کتاب است. نقل قولها، مصاحبه‌ها و نظریات شخصی که با عنوان «نظریات ارائه شده در سالنهای ورزشی» طبقه‌بندی شده‌اند، شامل گفتگوها، مثالها و کاربردهای این نظریات است. در پایان هر فصل مبحثی با عنوان «مجال برای اندیشیدن» قید شده که به خواننده اجازه خواهد داد تصورات خود را با انجام یک آزمایش بهبود و توسعه بخشد. خوانندگان به اقتضای خصوصیتهای فردیشان، می‌توانند مناسبترین پرسشها را انتخاب کنند. در پایان هر فصل نیز به منابع استفاده شده در این کتاب اشاره شده است. جدول فعالیت‌یاب مربی یا سردسته گروه را قادر می‌سازد تا بسرعت فعالیتهای مناسب سطوح مختلف، اهداف حسی - حرکتی، و ساختارهای یادگیری مشارکتی را مشخص کند؛ اما، فعالیتهای را تا زمانی که تمام کتاب خوانده و درک نشده است، نباید اجرا کرد. اگر خواننده بدون آگاهی از اصول یادگیری مشارکتی - و بویژه یادگیری مشارکتی در تربیت بدنی - سعی به استفاده از این فعالیتهای کند، احتمالاً در اجرای درست آنها با مشکل مواجه خواهد شد و ممکن است هدف تربیت بدنی دارای کیفیت بالا برای او پیچیده و مبهم باقی بماند.